

Urmas Klaas
Riigikogu kultuurikomisjon
Sven Sester
Riigikogu rahanduskomisjon
Jaanus Tamkivi
Riigikogu Reformierakonna fraktsioon
Kaia Iva
Riigikogu Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon
Sven Mikser
Riigikogu Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon
Kadri Simson
Eesti Keskerakonna fraktsioon
Fraktsiooni mittekuuluvad saadikud
Deniss Boroditš, Lembit Kaljuvee, Inara Luigas, Kalle Laanet, Rainer Vakra,
Rein Lang, Paavo Nõgene, Ragnar Siil, Anton Pärn, Meeli Veskus
Kultuuriministeerium
Taavi Aas
Eesti Linnade Liit
Jüri Landberg
Eesti Maaomavalitsuste Liit

AVALIK KIRI

11.03.2013

Rahvaraamatukogude direktorid peavad vajalikuks, et säiliks riigieelarveline toetus rahvaraamatukogudele teavikute soetamiseks

1998. aastal Eesti riigi kultuuripoliitika põhialuseid heaks kiites pidas Riigikogu oluliseks selgesõnaliselt välja öelda: „Rahvaraamatukogusid toetatakse riigieelarvest teavikute soetamiseks võrdselt kohalike omavalitsuste poolt selleks määratud kulutustega.“ Seda põhimõtet ei leia aga dokumendist “Kultuuripoliitika arengusuunad aastani 2020”, kuigi raamatukogude poolt koostatud ja Kultuuriministeeriumile saadetud sisendis oli vastav ettepanek kirjas.

Riigieelarvelises toetuses rahvaraamatukogude teavikute komplekteerimisele kajastub sisuliselt tellimus avalike raamatukogude võrgule: kindlustada kõigile võrdne ligipääs informatsioonile, sõltumata haridusest, varanduslikust seisust, elukohast, vanusest, rahvusest. Rahvaraamatukogu on nagu kool – riigi määratud põhifunktsiooniga munitsipalaasutus, mis täidab lisaks muid, lokaalsetest oludest ja inimestest sõltuvaid ülesandeid. Lisaks kultuuripoliitika 2020 dokumendile on kultuuriministeeriumi esindajad ka muus kontekstis rõhutanud, et soovitakse rahvaraamatukogudele teavikute soetamiseks riigieelarvest toetuse andmisest loobuda, seega loobuda ka ülalnimetatud riigi vastutusest informatsiooni võrdse kättesaadavuse tagamisel.

On ilmselge, et muud riiklikud programmid (kultuuripärandi ja koolides soovitusliku kirjanduse digitaliseerimine, kesksed ostud jne), mis küll võivad mingit valikut tekstidest oluliselt hõlpsamini juurdepääsetavaks teha, ei asenda kõigile kättesaadavat universaalset raamatukoguteenust. Kui riigieelarvest teavikute soetamise toetamine lõpeb, väheneb raamatukogude

võimekus teavikuid osta võrreldes tänasega veelgi ning see seab löögi alla esimesena väikesed raamatukogud ja need, kes praegu raamatukogu kõige rohkem kasutavad: lapsed ja noored, vähemkindlustatud ja vanemad inimesed.

Laste ja noorte lugemisharjumuse kujunemiseks ja hoidmiseks peab raamat olema võimalikult hästi kättesaadav. Hästivarustatud raamatukogude kaudu saame vähendada intellektuaalset ja sotsiaalset marginaliseerumist ja ebavõrdsust, hoida riigi ja kultuuri sidet inimestega, see ei tohiks sõltuda inimese elukohast või rahakotist.

Allakirjutanud peavad vajalikuks pöörata avalikkuse ja Riigikogu tähelepanu sellele, et kui senist kokkulepet, mille kohaselt teavikute komplekteerimine toimub nii kohaliku omavalitsuse kui ka riigieelarvest, soovitakse muuta, peavad sellele eelnema põhjalikud läbirääkimised omavalitsuste ja omavalitsusliitude ning Riigikogu tasemel. Nii olulist suunamuutust ei saa teha Kultuuriministeeriumi eelarves paari rea muutmisega ega õigupoolest isegi ühe kultuuri-poliitikat suunava dokumendiga. Tegemist on riiklikult olulise küsimusega, mis peab jõudma Riigikogu suurde saali.

Asko Tamme, Tartu Oskar Lutsu nimeline Linnaraamatukogu direktor

Kaie Holm, Tallinna Keskraamatukogu direktor

Rutt Enok, Harju Maakonnaraamatukogu direktor

Rutt Rimmel, Jõgeva Maakonna Keskraamatukogu direktor

Ingrid Spitz, Jõhvi Keskraamatukogu direktor

Malle Kull, Järvamaa Keskraamatukogu direktor

Aime Aarmaa, Kohtla-Järve Keskraamatukogu direktor

Hele Ellermaa, Kõrveküla raamatukogu direktor

Marika Võsamaa, Kärdla Linnaraamatukogu direktor

Ilme Sepp, Lääne Maakonna Keskraamatukogu direktor

Kaili Õunapuu-Seidelberg, Lääne-Virumaa Keskraamatukogu direktor

Maritsa Ort, Narva Keskraamatukogu direktor

Reet Kappo, Põlva Keskraamatukogu direktor

Heinike Sinijärv, Pärnu Keskraamatukogu direktor

Õie Paaslepp, Rapla Keskraamatukogu direktor

Anu Vahter, Saare Maakonna Keskraamatukogu direktor

Elviira Sidorova, Sillamäe Linna Keskraamatukogu direktor

Endla Schasmin, Valga Keskraamatukogu direktor

Reet Lubi, Viljandi Linnaraamatukogu direktor

Inga Kuljus, Võrumaa Keskraamatukogu direktor